

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XL.

V Ljubljani, 22. mal. serpana 1887.

List 28

Prevažna naloga.

(Konec.)

Naj bolj povdarjam to-le: vsak ud je dolžan po svoji moči pospeševati versko-nravno odgojo mladine in si prizadevati za njeno rešenje!

Oj, koliko se dá v tem oziru storiti! Prav vsaki lahko nevednemu in nezmožnemu otroku kaj pomaga, zdaj ljubezljivo podučiti, zdaj ostrejšo posvari ali celo kaznuje; pred vsem so pa seveda k temu poklicani stariši in odgojitelji.

V drugo pa mi je še omeniti to, da po pravilih se v obče prihodki porabijo v tisti škofiji, v kateri so se nabrali, ter se porabijo nekaj za odgojne tiskovine, nekaj pa za sirotišnice in katoliška odgojišča — pri nas v prvi versti za prekornostno napravu „Marijanišče“, za odgojevanje ubožne mladine, zlasti šolske sploh.

Vem, da je že jako veliko dobrotnikov, ki za mladino čudovito veliko storijo in darujejo za rešenje zanamjene in zapuščene mladine, in si za svoja obilna dobra dela ravno s tem tudi obilno odpustkov pridobijo, ako pristopijo k tej bratovščini!

Vodstvo za naše kraje je na prošnjo ustanovitelja in z dovoljenjem prevz. knezoškofa prevzel č. g. Ant. Keržič, katehet Uršulinskih šol, ki je že tudi preskerbel lepih podob za sprejemanje s slovenskim tekstom. „Jezus, prijatelj otrok.“ K njemu naj se toraj oberne, kdor hoče za to prevažno, od sv. očeta z obilnimi odpustki obdarovano društvo kaj storiti.

Slovenci primeroma močno veliko storimo v pospéh sv. Detinstva. Hvale vredno in gotovo jako zaslužljivo je to in „bratovščina detoljubov“ nikakor ne namerava manjšati vneme za to plemenito dejanje; marveč je le tega mnenja: ker se že toliko stori v prid daljnim tujim otročičem, naj vendar domačih ne pozabimo, ki so večkrat pomoči tako kervavo potrebni.

Kdor še posebej plača 60 kr., dobiva mesečni časnik „Der christliche Kinderfreund“, ki v Solnogradu izhaja ter v prid kerščanske vzgoje prinaša dobre, času primerne obravnave in sporočila; kdor doda 40 kr. prejema v češčini enako delo „Přítel dítek“, časopis pro vychování a zahráněni křesťanské mládeži“,

ki izhaja v Bernu po štirikrat na leto. Tudi v slovenskem jeziku se bode o priliki kaj ukrenilo.

Kar zadeva „dejanje sv. Detinstva“, bi se morebiti po okoliščinah dalo tako vrnati, da bi mladina bolj podpirala sv. Detinstvo, odrasli pa, ki so nad 21 lét stari, pa „katoliško društvo prijateljev otrok“, ker po nekem odgovoru, ki je na posebno vprašanje prišel iz Rima, more le do 21. leta biti vsak ud sv. Detinstva, dalje pa le tisti, ki so ob enem tudi udje pri „razširjanju sv. vere“; bratovščina detoljubov pa nima nikakoršne omejenosti.

O stoletnici sv. Alfonsa Ligvorija.

(Pripraven premislik za 10. nedeljo po Bink.)

„Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.“ Luk, 18, 14.

Preteklo je 100 lét, odkar je izdihnil svojo sv. dušo (1. avg. 1787) eden največjih cerkvenih učencikov — sv. Alfons Marija Ligvorij. Drugi dan meseca avgusta praznuje se navadno njegov god. V naši škofiji pa se slavi njegov spomin 9. avgusta, kar bo prihodnji torek. Posebno letos se praznuje njegov god z večjimi slovesnostmi po katoliškem svetu. Zlasti po samostanih, kjer prebivajo udje družbe presvet. Odrašenika, ki jo je ustanovil sv. Alfons, obhajajo se veličastne slovesnosti. Da bi se, ljubi kristjanje, tudi mi po svoje vdeležili teh slovesnosti, in da bi nam zlasti sedaj ob stoletnici živo bivala pred očmi vzvišena podoba tega svetnika, namenil sem si govoriti vam sedaj — le nekoliko o sv. Alfonsu Ligvoriji.

Že psalmist (32, 4) pravi: „Beseda Gospodova je resnična.“ Če velja to že o vsaki besedi, katero je kedaj izrekel Gospod Bog: zdi se mi, kakor bi to še posebno zadevalo besede našega Gospoda Zveličarja v današnjem evangeliji: „Kdor se ponižuje, bo povišan.“ In ravno na sv. Alfonsu Ligvoriji hočem vam to resnico dokazati. Naj bolj razvidno pa bo to, če si svetega Alfonsa ogledamo 1. pravdosrednika, 2. misijonarja, 3. škofa.

Ti pa, sv. Alfons, prosi za vse, ki se želé na kakoršen koli način vdeležiti tvoje stoletnice!

Dne 27. septembra l. 1696 se je rodil Alfons Ligvorij v Laškem mestu Neapeljnu. Njegov oče Jožef je bil plemenitega stanú. Služil v pomorski službi avstrijskega cesarja. Tudi mati je bila iz starodavne plemenite rodovine. Bila je zelo pobožna kristjana in skerbna mati. Ko je bila zasadila perve nauke sv. vere v Alfonsovo sercé, pošljejo ga v posebno vzgojišče, kjer tako napreduje v pobožnosti in vednosti, da se mu vse čudi. Ves vnét božje ljubezni, pristopa vsako nedeljo k mizi Gospodovi. Že od natore je bil nenavadno nadarjen, poleg tega pa zelo priden; zato se mu posreči, da postane že po dokončanem 16. letu doktor svetnega in cerkvenega prava. Po vsem Neapeljnu to zaslovi. Še mladenič začne zagovarjati razne pravde in tako postane.

1. pravdosrednik. Dela ima silno veliko. Ker je bil zelo srečen v svojem opravilu, oglašajo se pri njem osebe iz prvih in najpremožniših hiš neapolitanskih. Marsikteri oče se tudi zato oglasi pri nadovitem pravdosredniku, ker si ga želé za moža svoji hčeri. V tem oziru je posebej omeniti nekega kneza, ki se je dogovoril že s starim Ligvorijem o ženitvi Alfonsovi. Samo priterdil bi bil Alfons, in najlepše življenje, ki si ga more misliti posveten človek, odperlo bi se mu naenkrat. Pa mladi Alfons se za vse to ne meni. Celó, ko mu oče dan na dan prigovarja, se ne vdá. Njegovi in nevestini sorodniki ga uazivljejo bedaka, pa on ostane pri svojem sklepu.

Glejte, kneginjo bi bil sv. Alfons lahko dobil v zakon, toda on se noče tako visoko povzdigniti. Pač je bilo to tudi delo božje previdnosti. Bog mu je bil izbral drugo nevesto, ki je bila lepša in veličastniša po svojem rodu in namenu, če tudi je med svetom dostikrat manj čislana. Nevesta ta prekrasna je sv. katoliška Cerkev. Kako je prišlo do te zaroke, izveste iz sledečega.

Pripeti se pravdosredniku Alfonso, da zgubi vsled ene same besede, za katero se ni zmenil, neko pravdo. Močno ga to razburi. Zaprè se v svojo sobo za več dni, kjer premišljuje nestanovitnost vsega posvetnega.

Alfons je imel navado tu pa tam obiskovati neozdravljive bolnike. Ko gre kmalo po tem primerljeji v bolnišnico, zdi se mu, kakor bi bila vsa soba v ognju in h krati zasliši ta-le glas: „Kaj še delaš med svetom?“ Iz tega spozná, da mu je od Boga namenjeno ločiti se od tega sveta. Berž gré v cerkev, tam počasti Najsvetejše in v znamenje, da se vsega Bogu daruje, obesi meč na Marijin altar. Tudi se odpové sedaj vsem pravicam, ki jih je imel pervorojenec ter jih prepusti svojemu bratu z vsem bogastvom vred, sam pa stori obljubo vednega ubožtva.

Tako se je sv. Alfons po izgledu svojega Odrešenika ponižal do radovoljnega ubožtva. Premagal je ravno s svojo ponižnostjo poželjenje oči. Obilno ga je za vse to poplačal božje Zveličar. Najpred že s tem, da si ga izvoli v svojo službo. Sv. Alfons postane namreč duhoven in

2. misijonar. Z vso vnemo se poprime sedaj bogoslovskih vednosti in 21. dec. l. 1726 ga posveté za mašnika. Takrat je bil star 30 lét.

V Neapeljnu je imela svoj sedež družba, ki si je prizadevala posebno priprosto ljudstvo vnemati za gorečnost v sv. veri. Svetemu Alfonso je bil blagi namen teh misijonarjev zelo všeč. Plemenit po rodu in duhu, poniža se ter naj raji občuje s priprostim ljudstvom. Sercé se vname od serca. Zato stopi v omenjeno družbo. Kamor ga njegovi predstojniki pošljejo, bodisi tudi v naj zadnjo vasico, povsod gorí ljudstvo za slovečega pridigarja in izverstnega spovednika.

Njegovo pobožnost in ponižnost je Bog že zgodaj poveličal s čudeži. Ko stopi nekega dne sv. Alfons v

Apuliji, kjer so bili takrat grozni potresi in ljudstvo zato vse razburjeno, na prižnico, zagledajo poslušalci, kako se je naenkrat vžil na pridigarja svitel žarek z Marijine podobe na velikem altari. Vse začne vpiti: Čudež, čudež! Več zastaranih terdovratnežev se vsled tega spreoberne.

Vedno bolj ga ljudstvo časti, pa sv. Alfons je za vso posvetno hvalo gluha. Ker se v svojem notranjem vedno bolj ponižuje, podeli mu Bog še večje milosti.

Ko vodi v nekem samostanu duhovne vaje, naznani mu pobožna redovnica Marija Kostarova to-le; „Alfons, Bog hoče, da ne ostanete več dolgo v Neapeljnu. On hoče, da vstanovite še posebno družbo duhovnov, ki bodo imeli glavni namen: sebe posvečevati in priprostemu ljudstvu pridigovati. Sv. Alfons kar osterní nad temi besedami. Le obče znana pobožnost te nune ga ustavlja, da ne dvomi popolnoma nad njenimi besedami. Potrebo take družbe je sicer čutil tudi že sam. V obilni molitvi išče sedaj tolažbe in moči. Spovednik mu velí, naj se loti dela. Toda težava nad težavo ga ustavlja na začetem potu. Pa kolikor večje so ovire, toliko pogumniše dela. Misli si, saj mora pri vsaki božji naredbi satan s svojim orožjem vsaj ropotati. Dne 8. dec. l. 1732 se naseli Alfons s svojimi učenci v samostanu Skala, ter živi z njimi tako ojestro, kakor so živeli nekdanji puščavniki. Sv. Alfons sveti vsem z najspodbudnišim izgledom. Naj priserčniše moli, pridiguje naj gorečnejše, in z naj večjo strogostjo svoje telo krotí. V samostanska pravila svoje družbe postavi sv. Alfons to, da smejo misijonarji pol leta hoditi po deželi po misijonih, pol leta pa jim je doma v samostanu moliti, učiti se in po samostansko živeti. Pravila je poterdil l. 1749 papež Benedikt XIV in je odločil, da se ti duhovni imenujejo: Družba presvetega Odrešenika, ali Redemptoristi. Sicer jim pravijo tudi Ligvorijani.

Trideset lét preživi sv. Alfons kot predstojnik svoje družbe; v tem času so ustanovili tudi že 36 podružnic iz prvotnega samostana, in vse je vodil prav za prav sv. Alfons.

Ime sv. misijonarja Alfonsa slovi že daleč in visoko, celó gori na kraljevih prestolih je dobro znano njegovo ime. Pozna ga višja duhovščina in svetni vladarji. Ko umerje nadškof v Palermi, nameni kralj Karol III to visoko čast vodniku oo. redemptoristov. O kraljevi nameni Alfons kmalo zvé. Kar se le dá, dela zoper to. Slednjič vender dožene, da postavijo družega moža na mesto nadškofovo. Kralj kar ne more razumeti ponižnosti Alfonsove.

Srečno jo je po svoji misli izpeljal sv. Alfons v tem slučaju. Ni se mu pa hotelo več tako posrečiti o drugi priliki.

Že se čuti polnoma varnega pred duhovskimi častmi, kar umerje škof pri sv. Agati. Šest duhovnov se ponudi za novega škofa. Toda papež Klemen XIII, ki je mogel po svoji volji oddati škofijsko stolico, nameni jo Alfonso. Spet se izgovarja Alfons. Pa kaj pomaga braniti se, če sv. oče zapové! Tako je božja previdnost spet povišala ponižnega Alfonsa, ki je postal l. 1762 škof pri sv. Agati.

3. Alfons škof. Opazujmo sedaj nekoliko visokega cerkvenega dostojanstvenika v osebi ponižnega sv. Alfonsa.

Veliko je prenovil v svoji škofiji. Posebeno z misijoni, novimi bratovščinami in preosnovo nekterih zavodov je premnogo koristil novi škof. Vsakdanje počesčevanje presv. R. Telesa je priporočal pri vsaki priliki. Milo je ravnal s spokorniki, bolj ojestro s terdovratneži in očitnimi pohujšljivci.

Živi v radovoljnem uboštvi, tako priprosto in v zatajevanji, kakor prej v samostanu. ZÁ-se ima le nizko sobico, in leži kar na slamnati postelji. Na njegovo mizo ne pride ne meso, ne ribe, ne vino. Tudi obleko nosi borno. Njegov škofovski križ je iz medí (mesinga). Srebrni križ prodá v prid revežem. Ob veliki dragini in sili l. 1764 prodá konje, voz in vse, kar ima, ter denar razdeíl med uboge.

Trinajst let opravlja takó višepastirsko službo. Ko se je že toliko terl po misijonih, oslabi mu utrujeno teló in nevarno zbolí. Poprosi tedaj papeža Klemena XIII in za njim Klemena XIV, naj se mu odvzame pretežka butara. Pa rečeta mu, naj kar moli za svoje ovčice, če jih ne more obiskovati. Še le papež Pij VI mu usliši prošnjo, če tudi silno nerad. L. 1775 se škof Alfons spet podá v samostan svoje družbe. Ko pride do samostanskih vrat, poprosi ponižno, naj ga spet sprejmejo med-se. In ko pride v cerkev, pade na kolena pred Najsvetejšega ter zakliče: Hvala Tebi, o Gospod, da si mi odvzel breme, kterega dalje prenašati nisem več bil zmožen! Še dvanajst let ostane general (veliki predstojnik) te duhovske družbe. Neutrudljivo dela v tem času. Posebno marljivo spisuje še v visoki starosti bogoslovske in pobožne knjige, če tudi je že od svojega 50. leta počenši skoraj vsako leto izdal kako tako delo.

Zadnja leta Alfons ogluši in skoraj popolnoma oslepí. Slednjič se ga loti huda merzlica. Toda vse bolečine prenaša svetnik z voljo. V noči pred svojo smertjo vprè oči v podobo žalostne Matere Božje in se nasmehne. Mirno, brez pravega smertnega boja, s sv. križem in Marijino podobo v rokah, ugasne sv. Alfons, ko je bil dosegel visoko starost 90 lét, 10 mesecev in 5 dni. Ko zvonovi v Noceri naznanijo, da je umerl bivši škof Alfons, vrè vse proti samostanu klicaje: Svetnik je umerl, pojdimó gledat svetnika!

Že v življenji je delal Vsemogočni po njem čudeže, še več pa jih je storil na njegovem grobu. Zato so dohajale z vseh strani prošnje v Rim, naj Alfonsa očitno razglasé za svetnika. Kmaló, že l. 1796, razglasi ga papež Pij VI za častivrednega. Leta 1816 je bil razglašen za blaženega. L. 1839 ga je pap. Gregorij XVI očitno in slovesno prištel svetnikom, in l. 1871 ga je imenoval rajni pap. Pij IX cerkvenega učénika.

„Kdor se ponižuje, bo povišan.“ Ali ste se, verni kristjanje, sedaj prepričali, kako resnično se je spolnil ta izrek Kristusov nad sv. Alfonsom? On se ni hotel vneti ne za posvetno veselje, ne za posvetno premoženje, pa tudi po nobeni časti ni hrepenel. Izvolil si je rajše vedno devištvo, katero je združil z radovoljnim uboštvi in vedno pokorščino. Ali se je mar kaj zmotil, ker je to storil? Kdor bi to menil, ta pač ne vé, kaj se pravi postati svet duhoven, svet misijonar, svet škof. Ta ne zna ceniti, kaj se pravi od svete katoliške Cerkve biti slavljen, od 200 milijonov kristjanov češčen biti. Nekaj neizrečeno vzvišenega, nekaj božjega je to: posvetiti se, Bogu postati podoben in s Kraljem vseh kraljev gospodovati na vekomaj.

In ti, kerščanska duša, če v resnici hočeš kedaj povišana biti s ponižnim sv. Alfonsom, ponižaj se tudi ti pred Gospodom (Jak. 4, 10), preziraj, kar je posvetnega, s svojimi mislimi bodi že sedaj pri Jezusu in pri Mariji, in gotovo boš enkrat pred njun prestol povišana.

V. B.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

God ss. Mohorja in Fortunata.

(Govor v ternovski cerkvi v Ljubljani 10. julija 1887.)

Po vsem svetu se je razlegal njih glas in do pokrajín zemlje njih beseda. Ps. 18. 5.

(Konec.)

3. Koliko zaslug si je s tem nabral za nebesa sv. Mohor, in vendar mu je bilo še preterpeti grozovito smert; preden je šel v nebesa, moral je še s svojo kervjo zapečatiti svoje nauke, potem še le je prejel plačilo pri Bogu. Neron, tedanji vladar zdívja in kruto preganja kristjane; prav tako po njegovem ukazu ravnao tudi njegovi namestniki po cesarstvu tako tudi Sebast namestnik v Ogleji. Pastirja naj poprej zgrabi, mislil je, če bo vdaril pastirja, se bode razkropila tudi čeda. Mohorja vjamejo, pred sodišče tirajo, ga v ječo zapró in ko je še vedno stanoviten, ga tepó z železnimi grebeni, po malo žgó telo z gorečimi ogórniki, celo h konju ga privežejo in vlačijo po mestnih ulicah. Pa kaj zmore človek proti Bogu: V ječi Bog ozdravi Mohorja, ki vesel oznanuje moč in slavo božjo; ljudstvo vrè k njemu, nevérniki se spreobračajo, zato ukaže namestnik, da naj obglavi Mohorja in pa Fortunata, ki je bil odločen za naslednika. — Glejte, kristjani, koliko je Mohor storil v življenji, koliko prebil v smerti za edino zveličavno sv. vero. Zakaj je on vse to preterpel? Zato, ker je vedel, da brez vere ni mogoče Bogu dopasti, vedel je, da kdor ne veruje, bo pogubljen; zato je bil sam tako terden v spričevanji sv. vere, zato jo je s takim veseljem oznanoval tudi drugim.

Kristjani! Imejmo sv. Mohorja tudi mi za zgled, da sv. vero stanovitno pričamo in po njej živimo! Kažimo sv. vero brez strahú posebno v naših časih, zlasti po mestih, kjer je toliko njenih zaničevalcev. Kažimo jo očitno! Molimo radi, kader zvoní angeljsko češčenje, če smo tudi na potu; poklekimo pred sv. R. Telesom, kedar ga nesejo k bolniku; hodimo radi k sv. maši in pridigi, posebno ob nedeljah, in opravljajmo o pravem času tudi velikonočno spoved, kakor tudi večkrat med letom. Ako nam kdo vero smeši, jo branimo, vsaj lepšega in bolj častnega darú mi nimamo, vera naša namreč je božja, torej edino prava. Tako delajmo vsikdar, s tem kažimo, da smo vredni učenci sv. Mohorja, zavetnika naše škofije.

II. Umerl je sv. Mohor škof s pomočnikom sv. Fortunatom, a delo njegovo ni umerlo; mučeniška smert, kri njegova je bila seme, ki še dandanes rodi stoteren sad vere in življenja kerščanskega po naših krajih.

1. Ko so hrumela po Evropi ljudstva ob splošnem preseljevanji, tedaj so grozila tudi v naših krajih uničiti kerščansko vero, a za dolgo se to ni zgodilo, ker prišli so zopet misijonarji in jo zasadili in vterdili v sencih naših prednikov. Tako sedaj stoletja in stoletja škofje kakor nasledniki sv. Mohorja po naših krajih vterjujejo sv. vero sami in po mašnikih, svojih namestnikih — tako se tudi še dandanes nadaljuje delo, katero je začel s tolikim božjim blagoslovom sv. Mohor. Z živo besedo v gorečih pridigah pa tudi s pisano besedo v lepih bukvah se je dandanes med nami seme sv. vere. Tu je treba omeniti prav posebno tisto družbo, ki ima svoje ime pri sv. Mohorju, namreč: Mohorjevo družbo. — To družbo so ustanovili slavni slovenski škof A. M. Slomšek, ki so umerli l. 1862, torej bo ravno letos 24. sept. 25 let. Videli so namreč pobožni škof, kako se pri Nemcih in

druzih narodih širijo kakor kuga slabe bukve med ljudi in umoré toliko nedolžnih duš, bali so se, da bi tudi med verne in dobre Slovence ne prišli taki zgrabljivi volkovi, zato so s pomočjo dobrih prijateljev ustanovili družbo, katero so imenovali Mohorjevo, zato ker ima namen kakor nekdanj sv. Mohor: Podpirati pobožno, lepo obnašanje in ohranjevati katoliško vero med slovenskim narodom da se doseže ta namen, se bodo na svitlo dajale in razširjale med Slovani dobre katoliške bukve.

2. O tej družbi, ki po svoje nadaljuje delo Mohorjevo, spregovorim še nekaj besed, ker se udje te družbe ravno ob godu sv. Mohorja in Fortunata in v osmini tega praznika vdeleže popolnih odpustkov, ako vredno prejmejo sv. zakramente in molijo po namenu sv. Očeta.

Kdor se zapiše v Mohorjevo družbo, ima, kakor je znano, dolžnost, ako hoče deležen biti odpustkov, da moli vsak dan „Oče naš“ in „Češčena si Marija“ in zraven pristavi besede: Sv. Mohor, za nas Boga prosi! — Vsak duhoven, ki pristopi k družbi, opravi, ako mu je mogoče, na god sv. Mohorja in F. sv. mašo za žive in mertve ude. Vsak ud pa plača po en gld. na leto, da družba izdaja knjige, to so dolžnosti, ki jih imajo družniki pri Moh. družbi. — Kakšen dobiček pa ima, kdor je zapisan v Mohorjevo družbo? Najprej, se vé, dobi vse bukve, kar jih družba izda za eno leto, zraven tega so pa udje deležni tudi mnogo dušnih milosti, ker je družba cerkvena bratovščina in sicer prejme, ako spolnuje pogoje, vsak družnik popolni odpustek pod navadnimi pogoji tisti dan, ko vstopi v bratovščino; popolni odpustek ob smertni uri, če prejme sv. zakramente, ali če jih ne more, da vsaj presv. ime „Jezus“ izgovori ali vsaj v sercu vzdihne; popolni odpustek na praznik sv. Mohorja in Fortunata in v njegovi osmini, ako prejme vredno sv. zakramente, zraven tega pa še mnogo nepopolnih odpustkov za dobra dela, kar vsakdo lahko bere v Koledarji med družbenimi pravili.

Kakor vidite: družba sv. Mohorja tirja malo od svojih udov, pa jim prav veliko da, zato se ni čuditi, da se je ta družba med nami tako razširila, da šteje letos skoro 35 000 udov, največ kar jih je kedaj imela. Pomislimo, predragi, koliko dobrih, podučnih bukev bo prišlo med ljudi, koliko hudega se že s tem zabrani, da ljudje toliko ne segajo po slabem blagu. Očiten je pri tej družbi božji blagoslov, zanj gotovo vedno prosi sv. Mohor v nebesih pri Bogu. Pa saj ni čuda! Le pomislimo, koliko sv. maš se vsako leto daruje za žive in mertve ude, ker so vsi do malega slov. duhovni vpisani v to družbo, koliko tisočkrat vzdihujejo udje k sv. Mohorju: Sv. Mohor, za nas Boga prosi! Koliko se pa tudi sv. obhajil daruje v ta namen. In to je čez vse potrebno pervič za tiste, ki bukve pišejo za družbo, da naj pišejo res vselej dobre in poštene spise, ki se smejo v roke dati tudi naj bolj nedolžnemu otroku, drugič pa za ude, da ostanejo stanovitni pri družbi in ji pridobivajo pomoči še novih udov.

Zato imam tudi jaz do vas danes dve želji in prošnji:

Perva je: da udje družbe sv. Mohorja v terek na praznik sv. Mohorja in Fortunata ali pa v osmini tega praznika prejmejo zakramente sv. pokore in sv. R. Telesa v ta namen, da bi družba tudi zanaprej rasla, cvetela in donašala sad lepih nauk in pobožnega življenja, da bi se tudi zanaprej še mnogi drugi pridružili k tej bratovščini. — In druga želja pa velja tistim, ki še niso v tej bratovščini, da se ako mogoče v jeseni, ko se bodo nabirali novi udje, tudi vpišejo v Moh. družbo.

Pokazal sem vam, dragi kristjani, koliko sta storila in terpela sv. Mohor in njegov pomočnik, da sta sebi in drugim pridobila in ohranila dragoceni zaklad sv. vere; tudi življenje sta darovala zanjo z veseljem. Bo-

dimo jima zato tudi hvaležni, obljubimo jima pred njunim altarjem, da hočemo tudi mi stanovitno po sveti veri živeti in svojo vero v delih kazati. Radi zato poslušajte namestnike božje, ki vam oznanujejo edino pravo vero, pa radi tudi prebirajte bukve, posebno kar vam dobrih ponuja družba sv. Mohorja, ki s pisano besedo nadaljuje, kar je sv. Mohor po naših krajih začel. Da se to toliko bolj gotovo zgodi, prosimo posebno ob godu sv. Mohorja in Fortunata, da združita svoje prošnje z našimi molitvami in nam izprosita blagoslova božjega za vsa naša dela zdaj in na veke.

Iz Ljubljane. (*Nove maše in slovesnosti. Papeževa zlata maša.*) Novo mašo je preteklo nedeljo, 17. t. m., v Št. Jakopski cerkvi obhajal č. g. Ivan Volk. Pri natlačeni cerkvi je prav priserčno in podučljivo pridigal preč. gosp. župnik J. Rozman v zali svoji cerkvi sv. Jakopa, ki jo je lansko leto kot v spomin svojega 25letnega ondodnega pastirovanja vso prenovil pa nekaj prezidal, na novo dal ometati in ozališati, in je bila torej 17. vinotoka lanskega leta slovesno posvečena. —

V terek, god sv. Vincencija Pavljana, je bila v lepi novi cerkvi, pri lazaristih, zjutraj ob 5 pridiga, ob 6 pa so premilostni gospod knez in škof med obilno azistenco domačih gospodov, nekterih kanouikov in bogoslovcev imeli veliko sv. mašo. Pridigal ob 5 in potlej tudi azistiraj je č. g. katehet Smrekar. —

Vincencijeva družba pa je zjutraj imela sv. mašo in družbino obhajilo v Marijaniški kapeli, zvečer pa navadni shod v svojih prostorih na starem tergu.

V uršulinski cerkvi je v četrtek, 14. t. m., obhajal bolj na tihem svojo novo mašo č. g. Gustav Šifrer, pri kateri se je odlikovalo tudi lepo petje gg. uršulinaric na koru. Kakor vsakemu, ki ima v ondodni cerkvi novo mašo, tako so tudi temu z azistenco vred čč. gospé uršulinarice v svoji blagoslovnosti po svetem opravilu pripravile spodobno pogostovanje v podobi zajuterka. Gospé vedó ceniti imenitno opravilo perve sv. maše, zato pa mladomašniki radi obhajajo v nunski prelepi cerkvi svojo novo mašo. —

Preteklo nedeljo je odbor za papežovo zlato mašo imel shod. Govorjenje je bilo o tem, kakošni spominki bi se dali v roko vernikom (podoba, popis življenja sv. Očeta? itd.). Sprožena in všeč je bila misel, naj bi se napravila med drugim prav kratka adresa v treh jeziki v imenu cele dežele, podpisana samo od predstojnikov. — Odbor sprejema priporočila za mašo papežovo, ki jo bojo tisti dan darovali za vse vernike; in sploh za zlato mašo. Opomnjeno bodi, kar že tako vsak razumni vé, da vse naprave zlate maše bojo teknille v korist misijonom in sploh kerščanskemu svetu. — Iz Dunaja je prišel dopis, v katerem je sprožena misel, da naj bi se osnoval tudi gospejsk odbor v prid zlate maše.

Ljubljanski odbor bode imel odsihdob, kolikor moč, vsako nedeljo sejo o teh zadevah.

Iz Ljubljane. Kot dodatek spisu nove maše v Marijanišči naj bo še omenjeno, da so tudi sirotki gojenci imeli ta dan vesel praznik, ki so ga jim priredili za bišo ves goreči gosp. vodja in preskerbne čast. šolske sestre. Otroci so po svoje tudi vedrili povabljenega goste pri obedu z nagovori in krepkimi pesnicami. Prav jasna gerla imajo. Da je bilo med obedom mnogo raznoverstnih zdravic, to je že tako v navadi in ni treba še posebej omenjati; posebna pa je bila zdravica v pesniški obliki, katero je napravil bogoslovec g. Ivan Krek svojemu tovarišu g. novomašniku. —

Pesem je podučljiva, naj se natisne; naj jo v naslednjem podamo blagim bralcem:

Novomašniku.

Sirotni se dom denes raduje,
Krilatci obstopajo božji oltar:
Mladenčevo se sercé daruje,
Zažiga Gospodu se v mirni dar.

Z nebes in zemlje odmeva petje,
Natora oživlja se v širno plan.
Duhovna sercé je našlo zavetje,
In danes slavi svoj najlepši dan!

Oj zorna mladost, ki žariš, se razvnešaš,
Mladenčika čilost se krasno podá,
Krasnejše, ko križa podnožje objemaš,
Ko padeš pred Bogom ponižna na tla.

A ko se odrekaš veselju in svetu,
Ko v delež si ternjevo krono dobiš,
Tedaj v najkrasnejšem, najslajšem izletu
V nebesa pred prestol Očetov vzhitiš!

Umerle pač niso te blažene duše,
In serc še ni vgasnil nebeški žar,
Če tudi od terde se tergajo ruše,
Pokladajo Bogu se v dar na oltar.

Denès se v tej hiši tak praznik obhaja:
Oj praznik Bogu darovan'ga serca,
Od zemlje odločeno z Bogom se spaja,
Zapušča to grudo — zaradi Boga!

Zakaj bi tedaj se serce ne ogrelo,
Zakaj bi vesel ne povzdignil glasú:
Naj mnogo na svetu serc takih živeló
Jeklenih za dobro in brez strahú!

Sirote so priče Ti perve daritve,
Zastopajo svet Ti v denašnji god,
Ki sredi je tuge in stiske in bitve,
V resnici podoben domu sirot.

Ti bodi jim Oče, jih znova prerodi,
Prerodi jih v veri in z upom navdaj,
Z ljubeznijo žalost in skerb jim prepodi,
Prav mnogo pripelji jih v sveti raj!

V očeta Te svetu je Bog izvolil
In v kralja Te svojemu rodu izbral,
Za svoje boš delal, boš terpel, boš molil,
V imenu Gospodovem jim kraljeval.

Oj vladaj, vladaj le leta in leta,
Prenavljaj jih srečno na vekov vek,
Ljubezen preserčna, ljubezen presveta
Ti bodi krepilo, ti bodi v lék!

Oj mlada ljubezen, serčno dehteča,
Ostani in živi in gori in žgi!
In silno in vroče kot zdaj plameneča
Po smerti nebeški Ti dom odprí!

Iz Kamnika. Velika in redka slovesnost se je obhajala 11. in 12. julija v Kamniku. Milostljivi knezoškof so počastili s svojim prihodom naše mesto, kamor so prišli birmovat in veliki oltar farne cerkve posvečevat. Vse mesto se je pripravilo na slovesen sprejem visokega gosta.

Pred cerkvijo stali so od velikih cerkvenih vrat pa do duhovske hiše mlajčki, ki so bili skupaj speti z zelenimi vencí. Pred cerkvijo je stal še en velik mlaj;

poleg njega pa je bil narejen šotor iz samega zelenja. „Mirabilis Deus in Sanctis Suis,“ je bil napis nad vhodom v ta šotor. Va-nj so že v predvečer, to je, ^{ob 8. uri zvečer} nedeljo zvečer ob poli osmih č. g. dekan ^{in spremljevalci} petih duhovnov med slovesnim priterkavanjem zvonov prinesli svetinje (relikvije) svetih mučenikov Abundancija, Fortunata in drugih, in položili so jih na oltar v šotoru, ki je bil kaj lepo narejen in ves ovenčan. Po enournih molitvah vernili so se duhovni iz šotora. Nato je pristopilo v šotor številno ljudstvo, ki je stalo dozdej zunaj, in je tu molilo celo noč.

V ponedeljek zjutraj o poli osmih je slovesno zvočenje zvonov in pokanje možnarjev naznanjalo, da so milostljivi knezoškof blizo. In res so kmalu po poli-osmih dospeli visoki Gospod v mesto. Pred Krištofovo hišo je bil narejen prvi slavolok. Na njem je bilo zapisano:

„Knez naš, vsi prav serčno vdani
Te pozdravljamo meščani.“

Tu jih je pričakovalo mnogo duhovnov in mestni župan z odborniki. Kmalu so prišli višji pastir in stopili s kaplanom dr. Lesarjem z voza. Najprej jih je pozdravil župan, potem g. kaplan, ker g. dekan so se jim naproti peljali. Nato so šli knezoškof peš po mestu do cerkve, delec sv. blagoslov obilno zbranemu ljudstvu.

Učenci deške šole, deržeč lipove vejice v rokah, in deklice v belih oblačilih, so delali špalir. Pred cerkvijo jih je pozdravila mala učenka in jim izročila šopek cvetic. Ob osmih, ko je bila cerkev polna ljudstva, vpeljali so milostljivega knezoškofa v cerkev. Na slavoloku pred cerkvenimi vratmi je bilo zapisano:

„Salve, Pastor optime,
Princeps et Episcopo.“

Takoj na to se je začelo posvečevanje velikega oltarja, posvečenega Mariji brez madeža spočeti.

Že rajni naš gospod dekan in častni papežev komornik Jurij Križaj, blagega spomina, so se mnogo trudili, da bi napravili farni cerkvi nov oltar namesto prejšnjega, ki je bil zelo majhen, in so začeli nabirati denar. A nemila smert nam jih je mnogo prezgodaj vzela. Milost Božja pa nam je poslala kmalu drugega dušnega pastirja, sedanjega gospoda dekana Janeza Oblaka, ki so enako, kakor njih prednik, vneti za olupšavo hiše Božje. V kratkem času je dobila cerkev lepe pobarvane okna in nov, velik in prekrasen križev pot, katerega je daroval neznan dobrotnik. Slike na stropu in na stenah obnovil je naš domač slikar M. Koželj. Verhu tega je naslikal zunaj na pročelji tri slike: srednja, večja nego stranske, nam predstavlja Marijo Brezmadežno, stranski dve pa predočujeta ssv. Mohora in Fortunata ter ssv. Petra in Pavla.

Venec vsem tem olupšavam pa je novi veliki oltar, katerega je izklesal kamnosek J. Vurnik v Radolici iz samega marmorja. Delo to je prekrasno in dragoceno, zlasti je kupla nad tabernakeljem, ki je iz čistega belega marmorja, prelép biser naše cerkve. Naj omenim tu tudi krasno Marijino sliko na oltarji, na katero smé po pravici ponosna biti.

Oltar je bil že pred par leti popolnoma dodelan. Pokojni knezoškof Krizostom so ga le blagoslovili, da se je moglo maševati na njem. Pozneje so oltarju še nekaj pridejali in zraj so ga milostljivi knezoškof ^{in spremljevalci} posvetili.

Ob devetih so prinesli v slovesnem sprevedu svetinje iz šotora v cerkev. Stirie gospodje župniki so jih nosili in milostljivi knezoškof so jih vložili v oltarno mizo. Ob enajstih je bilo posvečevanje končano; potem se je začela tiha sv. maša na ravno posvečenem oltarju, katero so opravili višji pastir sami med mnogo azistenco. Malo pred poldnem je bila končana vsa slovesnost. Nato

so šli milostljivi knez v duhovsko hišo. Nad vratmi farnega dvora je stal napis: „Slava milostljivemu knezoškofu!“

Popoldne ob štirih so se odpeljali visoki gost z g. dekanom in dr. Lesarjem proti planinam. Šli so k staroslavni cerkvi sv. Primoža, ki stoji tri ure nad Kamnikom, visoko na planinah. Ta hiša Božja je bila zidana v petnajstem stoletju. Ljudstvo ne pomni, da bi jo bili obiskali kedaj kak višji pastir. Bili so sedanji knezoškof berškone prvi tam gori. Tu notri sta ležali poprej trupli sv. Primoža in Felicijana. Za časa turških bojev so ji prenesli v frančiškansko cerkev v Kamniku, kjer se še zdaj visoko častita. Nekoliko višje nad to cerkvijo stoji druga manjša cerkvica sv. Petra, ki je pa, žali da, preveč zapuščena.

Vračajoč se z gore obiskali so knezoškof tudi farno cerkev sv. Benedikta v Stranjah.

Ko so se ob devetih zvečer vernili v Kamnik, bilo je vse mesto razsvetljeno in raz hiš so vihrale zastave. Kmalu potem se je začela bakljada. Domača veteranska godba spremljana od svetilcev, se je ustavila pred duhovniško hišo in je zaigrala nekaj pesem. Tudi pevsko društvo je zapelo nektere.

Knezoškof sami so se prišli pevcem zahvalit za prekrasno petje in godbo.

Drugi dan je bilo birmovanje. Ob osmih je bilo vpeljevanje knezoškofa v cerkev, ki je bila kar natlačena obilnega ljudstva. Po molitvah so opravili višji pastir tiho sv. mašo. Ob devetih so stopili na prižnico. V precej dolgemu govoru so govorili o milosti Božji, priporočevali so zlasti čiščenje Matere Božje in postavili v izgled sv. Marieto, današnjo patrono in posebno priprošnico našega mesta.

Ob desetih se je začelo birmovanje in je terpelo dopoldne.

Ob petih popoldne so se milostljivi knezoškof odpeljali iz našega mesta v Spodnji Tuhinj, kjer je bila naslednji dan birma. Pri bistrškem mostu, kjer so se knezoškof peljali, stal je zopet slavolok z napisom:

„Mir Vam zapustim.“

Svoj mir Vam dam.“

Le prehitro je potekel čas, ko smo imeli visokega gospoda med seboj.

Na zlato mašo g. prof. Andreja Einspielerja se koroški rodoljubi pripravljajo z vso resnobo. Sostavili so v ta namen velik odbor, kateremu je predsednik dr. Valentin Nemeč, kanonik in dekan pri sv. Hemi z množico odbornikov pomočnikov, da se vredno počasti mož, ki je vse življenje daroval koristi slovenskega naroda. — Naznanjajo za zdaj, da zlata maša bo v Svečah v Rožni dolini; vozi se do Celovca po železnici in od tam dalje čez Bistrico v Sveče, kamor je voznje kake tri ure, peš-hodá pa čez 4 ure. Pri odboru naj bi se oglasili do 6. avg., kateri se želé vdeležiti slavnosti, da se oskerbé vozovi za vdeležence. Voznja na priprostih kmetiških vozovih bi stala tje in nazaj 1 gid. 20 kr. Tudi kdor želí vdeležiti se banketa (pogostovanja), se oglasi do omenjenega časa. Natančneje se bode še oznanilo. Pisanja slavnost zadevajoča pošiljajo se tajniku č. g. Jan. Vieser-ju, župniku Elizabetinskega samostana v Celovcu, kateri radovoljno daja pojasnila.

To je posnetek daljšega oklica, iz kterega se vidi, da še ni vse določeno. Opomnimo naj, da se tudi pri nas mnogo govori o zlati maši tako posebno zaslužnega in povsod priljubljenega in spoštovanega gosp. profesorja A. Einspieler-ja. Ako se smemo prederzniti, bi samo en pomislik naznanili, ki zadeva kraj zlate maše.

Kakor vse kaže, bode silno veliko ljudstva prišlo k tej lepi slovesnosti; prašanje pa je, kolika je cerkev v Svečah (srenji kacic petnajst sto duš), če bode mogla vsa množica zlate maše vdeležiti se in sploh cerkveno zapoved spolniti? Znano je namreč, kako se godí na velikih shodih. Nam okoliščine niso znane, zato to reč le opomnimo, da bi se prelepo veselje ne kalilo. Če je tedaj ta pomislik vterjen, ali bi se ne mogel izvoliti drugi pripravniši kraj, n. pr. naravnost Celovec, kamor bi tudi sicer gosti ložej prihajali in od onod odhajali? Zdi se nam, da bi takó vdeleževanje znalo še večé biti. In ako bi hotli tudi domači, rojstni kraj razveseliti; ali bi se ne dalo to doseči s tem, da se naslednji dan napravi kak izlet v Sveče? To je pomislik nekterih Kranjskih prijateljev, — pa prosimo ne za zlo jemati.

Iz Maribora je „Slov.“ 19. t. m. prinesel naslednjo dogodbo: (Čudežna ozdravitev.) Lurška Marija je tudi Slovincem mila in kaže tudi že na slovenski zemlji svojo čudovito moč. V zavodu šolskih sester pri nas je storila 15. t. m. popoldne, na predvečer škapulirske Matere Božje, pravi čudež Sestra Evangelista je že dolgo bolehal. Ker je pa po osem do deset ur na dan podučevala na glasoviru, si je svoje žirce s časom tako pokvarila, da je bila že celó zgubljená in zmešana. Ona, ki je bila prej vedno vesela, postala je otožna in niti svojih sester po imenu ni več poznala. Ako so jo sestre peljale v cerkev pred podobo Lurške Marije, kjer so zanjo molile, ni spoznala svetega kraja, ampak na stopnice se je vsedla, in v svoji nezavesti z molki kinčala železno omrežje okoli altarja. Noge so jo zapuščale: ni mogla več niti hoditi niti sama se obleči. Zaduže dni se ji bolezen shujša; noge in roke je imela že merzle in terde, previdili so jo s sv. zakramenti za umirajoče. Med tem so sestre zanjo opravljale devetdnevno pobožnost na čast Lurške Matere Božje. Ko so v petek devetdnevno končale, se sestra Evangelista nekoliko boljše počuti, in neka sestra jo vodi v cerkev, da tam pri Mariji pomolite. Danes se bolnica v cerkvi ni več igrala, ampak je celo uro mirno klečala pred podobo Lurške Matere Božje. To se je oni sestri že dolgo zdelo, in povabi jo, da greste na vert. Toda kolika čuda! Sicer blede sestra je zdaj rudeča kot roža, solze veselja se ji udirajo po licu, in preserčno objame sestro ter ji reče: „Sestra jaz sem zdrava, kje sem bila dolgo?“ Lurška Marija me je ozdravila.“ Veseli glas, da je sestra Evangelista čudežno ozdravela, se takoj raznese med sestrami in v dekliškem zavodu, in vse hiti v kapelico hvalit pomoč Lurške Marije. Ondi začno pevati Lurško pesem: „Ave Marija, ave Marija“ — in jo tako priserčno na ves glas pojejo, da nobeno oko ni ostalo brez solzá. Sestra Evangelista je djala, da se ji je zdelo, kakor bi ji bili popadali luski raz oči, ali kakor bi bila po dolgemu potovanju utrujena se prebudila. V čast in zahvalo Lurški Materi Božji je bila na god Karmeljske Marije slovesna sv. maša, in smo zapeli tudi zahvalno „pesem“. Radujte se, da se je Marija, Božja Mati, ozerala tudi na slovensko stran!

Bosna. V očitni gimnaziji oo. jezuitov v Travniku se z začetkom prihodnjega šolskega leta (1. kim. t. l.) prične že šesti razred.

Kakor vsako leto, bode se tudi to leto v malo semenišče sprejelo 12 mladenčev v popolno oskerbljevanje, t. j., da dobivajo hrano, obleko s stanovanjem vred, ter se staršem odvzame vsaka skerb. Pogoje, da se mladenec sprejme, so naslednje:

Mladenči morajo biti rojeni Bošnjaki ali Hercegovci, zakonski, lepega obnašanja in zdravi, duhovno zmožni in toliko podučeni, da morejo opraviti sprejemno

*) Prav serčna hvala za lični popis. Vr.

skušnjo. Dalje morajo imeti voljo posvetiti se duhovskemu stanu in zato je treba privoljenja staršev ali oskerbnikov. Prošnja se napiše do čast. ravnateljstva „dječackoga sjemeništa u Travniku“ — najpozneje do srede vel. serpana (avg.). Priložen mora biti kerstni list, spričevalo o naj višem razredu ljudske šole, ubožni list, poterjenje, da je deček zdrav, pa vreden, da se sprejme in da ima voljo duhoven biti. Od premožniših staršev se morejo sprejeti tudi mladenči nad omenjeno število, taki namreč se dogovoré z vodstvom zarad letne plače. Prošnje se hitro rešujejo in vodstvo je vselej pripravljeno potrebna pojasnila dati.

Verhbosanski list, ki ima omejene novice o travniški gimnaziji, obravnava malo dalje: „Tri načine bogočastja, ki niso zanič.“ Povemo pa tukaj le točke, ki povedó, ktere so te tri „zanič-vere“, namreč:

1. Verovati v kerščansko vero, pa ne živeti po nji, to je, ne varovati se hudega in ne delati dobrega, kakor vera zapoveduje.

2. Verovati, pa le samo nekoliko, kar se prileže, ne vsega, kar katoliška Cerkev zapoveduje verovati.

3. Spolnovati kerščanske dolžnosti, pa ne zavoljo Boga, temuč da vgodiš svojim nagnjenjem.

Sveta Ana.

(Vsim kerščanskim materam in hčeram Anam za god.)

Češčena Ana, mati sveta!
Zmed vsih žená; prosi za nas,
Da Božja milost se razcveta
Nam v ærcih, naš britkostni čas.
Odreče Bog Ti nič, Premila!
Kar Ti želiš, stori On vse,
Saj Njo v naročji si nosila,
Ki Mati Božja zove se.

Zmed Mater vsih Ti najblagejša,
Predrag zaklad je tvoja last,
Zaklad: Devica najmočnejša,
Ki trepetá pred njo pošast,
Ji kmalo bo glavó zdrobila
Z deviške čistosti nogó;
To sad je, solzua ki sprosila
Si z dvajsetletno ga prošnjó.

Častitljiva Ti pred Gospodom
Nad vse verstnice v milosti,
Po Tebi zemeljskim narodom
Rešenja žar se zasvitlí;
Naj druge zbirajo bogastvo,
Dosežejo Te nikdar ne;
Najlepše čaka veličastvo.
Tam z Jezusom, Marijo Te.

Je sveti Duh Te že poslavil
V zavezi stari, blazih nád;
V posnemo vsim Te je postavil
„Močno ženó — predrag zaklad“
Bogastva Božje, kdo izméri?
Ki Tvoje kinčajo sercé,
Kar pred Teboj nobeni hčeri,
Že Tvoje nam imé pové.

Si vdana Bogu v skušnji hudi,
Ga ljubiš vedno prezvestó,
Odreče v žalost ko ti tudi,
Veselje materno sladkó. —
Naj tudi dvajset lét obdaja
Zeljá in solz Te tužna noč,

Tolaži vera, up, navdaja
Na čudovito Božjo moč.

In glej! — si slednjič ga sprosila,
Skazavši v ognji se zlató, —
Te Božja milost zveselila,
Je v pozni starosti zató;
V naročje dá Ti Dete milo,
Ki je nebesam kinč in čast,
Ki nam je usmiljenje rodilo,
Poterlo pekla vso oblast.

Zamore radost kdo umeti?
Devico zoveš sad ti svoj;
Kedo čast Tvojo razodeti,
Ker Jezus sam — unuk je Tvoj? —
Da spolni usmiljen Bog obljubo,
Se bliža štiri tisoč lét, —
Izvoli Tvojo, — hčerko ljubo,
Da zveselí veseljni svét.

Dá, Tebi vedna hvala bodi.
Ti blažena zmed vsih žená!
Jeziki vsi in vsi narodi
Naj Te časté iz dna sercá;
Imé — za Tvojo hčerko sveto, —
Je Tvoje milo in ljubó,
Slaviti ga, glej! vse je vneto,
Je materam nad vse častnó.

Ljud v bornih kočah in gradovih
Pomoč od Tebe si želí;
V družinah vsih, in vsih stanovih
Slavé Te mater milosti;
Skerbi Ti toži gospodinja,
Te svéta prosi gospodar.
Otrok vesel se Te spominja,
Mladini bramba si in var.

Za hčerko — blaženo Devico,
Češčena si najbolj povsod;
Zvesto Te ljubi pomočnico,
Še zlasti naš slovenski rod;
Nadložni pred Teboj ko moli
Pobožno in zaupljivo;
Preslišiš Ti ga ne nikoli,
Tolažiš v revah smiljeno.

Češčena sveta Mati Ana!
Ti materno nad nami čuj;
Po Božji milosti nam dana,
S prošnjó otroke nas rešuj;
Nas vari dušnega sovraga,
Zabrani v serce naše gréh;
Pridobi, pomočnica blaga!
Nam mir in zdravje v naših dnéh.

Posebno pa o smertni uri
Z Marijo nam na strani stoj;
Ko se odpró nam v večnost duri,
Ko se pričel bo zadnji boj;
Da Tvoj unuk, Zveličar mili,
Bo milostljivo sodil nas;
Da bomo ga s Teboj slavili,
Vživali tam o večni čas.

Razgled po svetu.

Amerikanski protestanški časniki poročajo, kako lepo je bil sprejet ameriški kardinal Gibbons, ko se je povrnil iz Rima. Nikdar, pravijo, ni bilo pričakanje bolj priljubljeno in bolj sijajno. V zgodovini te (v zveznih državah) mlade cerkve, ktera je polna sočnosti in življenja, ni tej dogodbi enake. Ko je novo-jorški železnični vlak dospel Baltimoru v oči, je bilo zbrano neštevilno občinstvo, da kliče pozdrav cerkvenemu knezu. Protestanti so se zedinili s katoličani, da mu čestitajo. Kadar je kardinal stopil z voza, mestni načelnik, protestant, pristopi k njegovi uzoritosti ter pozdravi kardinala v ime mesta. Načelnik reče, da s svojo pričujočnostjo in s svojo besedo hoče posebej naznaniti, koliko da spoštuje mesto tako pobožnega in tako učenega soderžavljana. Veliko je za nas veselje, pravi, da moremo iz serca čestitati za srečno povrnitev Vaše Uzoritosti, ki bodite prepričani, da velik del stanovnikov tega mesta, če tudi niso tiste vere, priznavajo Vaše visoke sposobnosti in razodevajo, kako so srečni, da se domu vračate. Časti, ki so Vam bile stopnoma podeljene, uzele so Vas izmed ljudstva, pak, hvala vašemu znanju, vaši delavnosti in vaši priljubljenosti pri ljudstvu, povzdignile so Vas na naj više dostojanstvo... In tako govori načelnik še dalje; potem pa kardinala v ime katoličanov pozdravi še posebej Karol-Jerome Bonaparte. S priserčnimi besedami se je nato zahvalil kardinal obema za toliko ljubezen in bratinstvo svojih sosesčanov. Odšel je potem v svoj dvor, navdušeno povzdravljan od vsih strani. Potem pa se je podal v prvostoljno cerkev, kjer ga je pozdravilo duhovstvo in izročilo mu lepo adresu, ktero je prebral general-vikar Mok-Kolgan. Bog blagoslovi to gorečo cerkev, tako ponosno in tako cenjeno! („Verhb.“)

Tako se obnaša svobodni severno-ameriški narod, v katerem katoliška Cerkev tako velikansko napreduje.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neki zakonski v razporu, da bi se v miru spravili in se pohujšanje odvernilo.

Listek za raznoterosti.

Nekaj nedeljskim delavcem v pomislik. Kovač, ktereга sin je bil ravno ljudske šole doveršil ter tudi prvo sv. Obhajilo opravil, je dečku zapovedal kar precej prvo nedeljo potem delati. Mladeneč se izgovarja, da to ni prav, ker božja zapoved to prepoveduje. „E, kaj! Božje zapovedi so za male otroke, ti pa si odrastel, toraj dečaj!“ ga zaverne liberalni oče. „Dragi oče, za zapovedjo: Posvečuj praznike, sledi takoj druga, ki pravi: Spoštuj očeta in mater“, ali je ta tudi le za male otroke?“ Očeta je ta opomin hudo spekel, umolknil je. Mladeneč ni delal, ampak šel je v cerkev. Po veliki maši zapazi z naj večim veseljem

tudi svojega očeta v cerkvi. Ko prideta domú, ga oče objame ter pravi: „Otrok moj, prav imaš; kar Bog zapoveduje, moramo vselej spolnovati. — Da; božje zapovedi so za vse, za stare in mlade, za višje in nižje stanove. (Gl. „Wahrhfd.“)

O šolstvu samo to, da so dijaki po naznanilu sl. ravnateljstva o počitnicah ravno tistim postavam podverženi, kakor med šolskim letom in ga zadene kazen, kteri bi v tem kaj zagrešil. Drugi pot več — tudi o dijaški kuhinji.

† V Terstu je 18. t. m. umerl preč. g. Vincencij Battalia, kanonik, penitencijar, konzist. svetnik itd. Umerl je po prav kratki bolezni, previden s svetimi zakramenti, star 70 lét, bivši 47 lét v duhovskem stanu. Slovesen pokop je bil 21. t. m. — R. I. P.

Pomožna družba za Bosno in Hercegovino na Dunaju je l. 1885 imela dohodkov do 4000 gl., stroškov pa 3642 gl. Darovala je med drugim: Za nadškofijo Sarajevsko 1500 gld., za škofijo Mostarsko 1000 gld., za škofijo Banjaluško 600 gld., za škofijo Trebinjsko 400 gld.

Znani karmelit P. Lukas bode letos obhajal duhovske vaie od 12—16. kim. v Praški nadškofiji. —

Orglje s papirja. V Milanu, kakor piše „Blahovést“, so postavljene nove orglje, ki so vse s papirja. Zgotovila sta jih ondotni duhoven in profesor na liceju don Giovanni Crispi Righizzo in delavec Luigi Colombo. Dobila sta tudi že predpravico za svojo znajdbo. Neka nemška hiša (po prenovljeni slovenščini bi se reklo blizo kakor „tvrrddka“) jima ponuja že 50.000 lir za odstop patenta. —

Poterditev. Prejel sem s hvaležnostjo od čast. vredništva „Zgod. Dan.“ za razširjanje sv. vere 185 gld. Priserčni „Bog-plačaj“ pošiljavcu in dariteljem!

V Solnogradu 18./7. 1887. P. Emund Hager l. r.
O. S. B.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jožef Ulčnik, župn. pri sv. Jederti nad Laškim, dobil je župnijo v Razborju; č. g. Matija Frece, provizor v Podgorju, pa v Belih vodah. Na novo stopijo v službo t-le čč. gg.: Jožef Pečnik v Gornjem gradu, Jožef Čizek v Starem tergu, Martin Ulčnik v Lučah, in France Simonič v Negovi. Č. g. Janez Volf, doslej kaplan v Gorenjem gradu, pride za kaplana k sv. Andreju v Leskovcu.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Dober prijatelj 4 gld. — Č. g. m. kapl. Ant. Kukelj 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Z Doljega po čast. g. župn. 10 gld. — Čast. g. Fr. Perpar, duh. pom. v Šmarjeti, 16 gld. 16 kr. — Čast. g. Tomaž Potočnik, kaplan in oskerbnik na Verhniki, 67 gld.

Za sv. Očeta: Neka gospá 1 tol. za 2 gld. — Fr. L. 5 gld. — Dobra roka 1 gld.; č. g. kapl. Ant. Žlogar 2 gld.

Za uboge s točo poškodovane Dolenjce: Fara na Dovjem 20 gld. (in sicer: 10 gld. za Kočevje in 10 gld. za Trebnje). — Farani v Gorjah po preč. g. župniku 30 gld. — Iz Štange č. g. župnik in duhovnjani 8 gld. — Neimen. 1 gld. — M. P. 3 gld.

Za pogorelce v Ribnici: M. P. 2 gld. — Farani v Gorjah po preč. g. župniku 10 gld. — Neimen. 1 gld. — Fara na Dovjem 5 gld.

Za pogorelce v Strahinji pri Naklu: Fara na Dovjem 5 gld.

Za Danski misijon: Fara na Dovjem 5 gld.
(Drugí dar. prih.)